

'k Zie twee vrienden die staan praten
 en ze lachen naar elkaar
 voor wat ze doen en wat ze laten
 is een duim het handgebaar
 maar als vrienden die staan praten
 niet meer lachen naar elkaar
 en zijn bij hun doen en laten
 middelvingers hun gebaar
 dan hoop ik op toch één gezond verstand
 anders loopt het uit de hand.

[Refrein]

**Al wat iemand wil
 en ieder verschil
 en al wat hij voelt
 en wat hij bedoelt
 vind jij misschien raar
 maar leer van elkaar
 en bied hem je hand aan
 in plaats van te slaan
 en hij zal je verstaan.**

'k Zie veel bommen en granaten
 en geweren en kanonnen
 ik zie een kerk vol kogelgaten
 en vergiftigde spionnen
 een mooi dorp staat in vlam en vuur
 een mes snijdt in een keel
 ik zie een damp van zwavelzuur
 want Befehl is toch Befehl
 komt zo de vrede in ieder land
 of is er geen gezond verstand?

[Refrein]

muziek: Wim De Baere | tekst: Frank Pollet

$\text{♩} = 126$

Ik zie twee vrienden die staan praten en ze lachen naar elkaar. Voor wat ze

doen en wat ze laten is een duim het handgebaar. Maar als vrienden die staan praten niet meer

lachen naar elkaar en zijn bij hun doen en laten middel - vingers het gebaar. Dan

hoop ik, op toch één gezond ver - stand, anders loopt het uit de

hand

Refrein: Al wat iemand wil en ieder verschil en al wat hij voelt en wat hij be -

doelt, vind jij misschien raar maar leer van elkaar en bied hem je hand aan,

in plaats van te slaan en hij zal je ver - staan.

Chords: C, Dm, F, G, Gsus² 2fr.

1 Beluister

Beluister samen het lied (zonder mee te volgen met de tekst).

2 Crea

De gigantische knoopopdracht...

Maak met je klasgroep een kring en sta dicht bij elkaar. Als je met meer dan 14 bent, splits je de groep best in tweeën en maak je dus twee kringen.

Steek nu allemaal je beide armen naar voren en grijp een andere hand vast. Let op: niet de hand van je buur en niet met twee dezelfde hand vastnemen!

Nu sta je met je groep in een gigantische knoop! De vraag is: 'hoe geraken jullie uit de knoop, zonder elkaar los te laten??? M.a.w. probeer -zonder elkaar te lossen- om een mooie cirkel te vormen, waarin ieder, netjes en hand in hand, naast een klasgenoot staat!

Je kan je verplaatsen, over en onder anderen kruipen, voorstellen doen... Maar, als fijne mensen blijf je elkaar dikke handen geven. Enkel wanneer de eindcirkel gevormd is en je handen misschien heel erg gewrongen zitten, mag je heel eventjes je hand lossen...

3 Herbeluister

Beluister het lied nu opnieuw, terwijl je meevolgt met de tekst. Onderstreep in een kleur welke zinnen je raken. Na het liedje kan je er iets over vertellen, als je wil.

Waarover gaat dit lied eigenlijk?

Vraagjes bij de liedjestekst!

Welke tegenstelling zie je in de eerste strofe?

Wat bedoelen we met *gezond verstand*?

Waarom is *gezond verstand* belangrijk wanneer mensen omgaan met elkaar?

Vertel de inhoud van het refrein in eigen woorden!

Welke voorbeelden van geweld tussen mensen zie je in de laatste strofe?

Wat betekenen de laatste twee zinnen?

4 Wat doe je en waarom ?

Samen zijn met anderen is niet altijd gemakkelijk.

Ook tussen *fijne mensen* kan het al eens hevig botsen!

Wanneer had jij laatst ruzie?

Hoe reageer jij meestal als je ruzie hebt? Je mag meerdere keuzes aanduiden!

- a Je loopt weg en gaat uren op je kamer zitten.
- b Je probeert de ander zo hard mogelijk te kwetsen door te schelden of uit te lachen.
- c Je begint snel over een ander onderwerp en doet alsof er niets gebeurd is. Alles voor de lieve vrede, want je haat ruzie!
- d Je wil kost wat kost gelijk halen en haalt alle oude koeien die je maar vindt uit de gracht.
- e Je probeert te vertellen wat je voelt en waarom je gekwetst voelt, zonder dat je de ander vanalles begint te verwijten.
- f Je begint te wenen.
- g Wat de ander ook zegt of doet, je negeert hem / haar totaal.
- h Als de ander niet wil luisteren, begin je te slaan of word je agressief
- i Je gooit het meest chique servies van je moeder aan diggelen.
- j ...

Bekijk de vorige mogelijkheden opnieuw. Wat lijkt jou de beste manier om een ruzie op te lossen? Onderstreep in een kleurtje! Wat denkt je klasgroep erover?

'Sorry': belachelijk, bangelijk of belangrijk?

Vind je het moeilijk om 'sorry' te zeggen? Waarom (niet)?

Vind je *sorry* een belangrijk woord? Waarom (niet)?

5 Wist je dat?

Een vreedevolle communicatie begint bij goed luisteren. Ben jij een goed luisteraar?

Enkele luistertips:

- laat mensen uitspreken;
- probeer niet altijd zelf het woord te voeren;
- luister met aandacht en ondersteun ook je luisteren door korte reacties (zeker aan de telefoon zijn deze belangrijk);
- soms kan stilte ook een vorm van begrip uitdrukken en sterker zijn dan duizend woorden (bijvoorbeeld wanneer iemand verdriet heeft);
- let ook op wat niet wordt uitgesproken (lichaamstaal: wenkbrauwen fronsen, armen kruisen...)

6 En dan nu: actie!

(In dit onderdeel geven we je telkens een aantal mogelijkheden mee om zelf te doen. Natuurlijk moet je deze dingen niet allemaal in praktijk omzetten. Je kiest er gewoon samen uit wat je leuk vindt.)

Burenboel!

Burenboel! is een geweldig boek over omgaan met (buren)conflicten. Het werd geschreven door dezelfde fijne mens die de liedteksten schreef voor dit project: Frank Pollet. Een aanrader!

De tien klaseboden

Maak met je klas tien geboden om geweld zoveel mogelijk uit je klas te bannen. Wat kunnen jullie zelf doen om een fijne klas te zijn, waarin conflicten wel mogen, zonder gewelddadig te worden?

Vrede begint bij... een goed gesprek

Er zijn verschillende manieren om je te gedragen in een gesprek. Je kan bijvoorbeeld een brutale, agressieve, liefdevolle, beleefde, brave of vriendelijke rol spelen... Je hebt mensen die begripvol luisteren en anderen die voortdurend over iets anders beginnen. Je leerkracht heeft enkele van deze rollen op een papiertje gezet.

De mensen die een papiertje krijgen, gaan vooraan in de klas zitten en voeren een gesprek / discussie over pesten op school.

De leerkracht spreekt af wie welke leerling observeert. De leerlingen die observeren, proberen te achterhalen welke rol de ander op zijn papiertje had staan.

Wat heb je geleerd uit deze oefening?

Gespreksrollen

[Enkel te kopiëren voor de leerkracht – zie opdracht]

1 Lieve(n) de luisteraar

Je bent erg begripvol en probeert naar iedereen te luisteren. Je onderbreekt niemand, laat iedereen uitspreken. Je vindt dat pesten echt niet kan, omdat het getuigt van weinig respect voor de medemens.

2 Gerd(a) Gruwel

Jij bent het agressieve type. Je bent krachtig in je woorden en je uitspraken. Af en toe sla je eens op tafel of met je vuist in je handpalm. De anderen moeten maar luisteren naar jou, en wat zij vertellen interesseert je niet echt. Je voelt je duidelijk de meerdere van de anderen.

(Overdrijf niet teveel, zodat het gesprek toch nog kan doorgaan.)

3 Sien / Stijn Sociaal

Je vindt het vooral belangrijk dat iedereen aan het woord komt en dat je weet wat iedereen over dit onderwerp denkt. Je vraagt dan ook naar de anderen hun mening en probeert er voor te zorgen dat het gesprek in goede banen loopt. Je blijft echter altijd beleefd.

4 Olga / Oscar ongeïnteresseerd

Het kan je geen barst schelen wat de anderen denken. Het kan je ook niet schelen dat er gepest wordt op school, zolang ze jou maar met rust laten. Je neemt niet echt deel aan het gesprek, laat de anderen maar babbelen.

Kijk af en toe eens op je horloge. Je kan een geeuw niet onderdrukken.

5 Steven / Sabien Schuchter

Je hebt wel een duidelijke mening over dit onderwerp, maar je bent een beetje bang om ze naar voren te brengen. Wat gaan de anderen denken? Gaan ze me niet uitlachen?

Af en toe word je zelf gepest. Je voelt je echt de mindere van het gezelschap.

6 Evelien / Evert Enthousiast

Je vindt het echt fijn om te praten over dit soort dingen. Je vindt het hoe dan ook fijn om te praten. Je haat stiltes. Je bent enthousiast over alles wat er gezegd en gedaan wordt. Je vindt elke uitspraak geweldig en ontzettend interessant.

7 Karel / Katrien Kordaat

Het moet gedaan zijn met dat gepest op school. En liefst zo snel mogelijk.

Je vindt dat het gesprek vooruit moet gaan. Er is al tijd genoeg verspild. Niet rond de pot draaien. Snel besluiten trekken is belangrijk...

En dan: ACTIE!!

8 Els / Eric Emo

Je bent heel gevoelig en leeft heel sterk mee met mensen. Je vindt het verschrikkelijk dat er bij jullie op school gepest wordt. Het raakt je diep. Je voelt echt mee met de slachtoffers.

Als je denkt aan al dat leed, krijg je bijna de tranen in je ogen.

9 Vera / Victor de Verzoener

Je hebt een hekel aan conflicten. Je bent degene die de partijen altijd weer bij elkaar wil brengen.

Jouw hobby: het kweken van vredesduiven.